

Nógrád Megyei Polgárőr Szövetség

Elnök

Cím: 2660 Balassagyarmat, Deák F. út 23.
Telefon/Fax: 35/315-767, Mobil: 30/928-28-42
E-mail: polgaror@t-email.hu

A Nógrád Megyei Polgárőr Szövetség szervezeti felépítése, tevékenysége

Tisztelt Megyei Közgyűlés Tisztelt Elnök Úr!

Nagy megtiszteltetés a Nógrád Megyei Polgárőr Szövetségnek és személy szerint nekem is, hogy a Megyei Közgyűlés napirendi pontként tárgyalja a Szövetség helyzetét, tevékenységét.

Engedjék meg, hogy történeti áttekintéssel kezdjem előterjesztésem:

A magyar polgárőr mozgalom, önkéntességen alapuló civil kezdeményezéssel, az elmúlt több mint 25 év alatt a demokrácia alapelveit érvényesítve, a társadalmi viszonyokban bekövetkezett változásokra önfejlesztően reagálva, példát mutatott a közösségformáló, felelős állampolgári magatartásból.

Az állam felvállalta, hogy törvénnyel teremtsen meg a polgárőrség biztos jogi háttérét, továbbá hogy a központi költségvetésből támogassa tevékenységüket. Ám egyik sem pótolhatja a polgárőrség lényegét, a civil kezdeményezést és az önkéntes részvételt.

A 2002-2006 közötti parlamenti ciklusban két bizottság is (az önkormányzati és a rendészeti) megtárgyalta a polgárőrség helyzetét, amelyek eredménye megalapozta a polgárőrsegről szóló törvény előterjesztését, majd egyhangú elfogadását.

A Magyar Köztársaság Országgyűlése 2011.évi CLXV. törvényt alkotta a polgárőrsegről. A Törvény szabályozza a polgárőrség működését és tevékenységét.

A polgárőr mozgalom alakulásának rövid története:

Az Országos Polgárőr Szövetség 1991. március 28-án alakult, „Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége” néven, elsősorban a kistelepülések biztonságát, a lakókörnyezeteket veszélyeztető bűncselekmények, a közlekedési balesetek megelőzése, gyermek- és ifjúságvédelem társadalmi feladatainak ellátása, valamint a fenti feladatokat ellátó állami és önkormányzati szervezetek munkájának lakossági segítése érdekében. Alulról szerveződő mozgalom bontakozott ki, gyakorlatilag az akkori, igen kritikusként érezhető közbiztonsági helyzet következményeként. A lakosság egy része felismerte, hogy nemcsak elvárásokat kell támasztania az állammal, ill. a rendvédelmi szervekkel szemben, de tevőlegesen is közre kell működnie a közbiztonság megóvásában.

A polgárőrség életében megalakulása óta három jól elkülöníthető fejlődési szakasz figyelhető meg:

I. 1991 és 1996 között a polgárőrsegeket egy alapvetően spontán szervezeti fejlődés, laza országos szövetségi kapcsolat, területenként eltérő bűnmegelőzési szemlélet és gyakorlat, valamint a rendkívül alacsony anyagi támogatottság jellemezte. Ennek az időszaknak fontos eredménye, hogy folyamatosan jöttek létre a polgárőr egyesületek, a mozgalom

terebélyesedett, egyre inkább kereste helyét a bűnözés elleni társadalmi fellépés rendszerében.

II. 1997. és 2000. között és jelenleg is a mozgalom jelentős változásokon ment keresztül, vezetése megújult, a mozgalom szellemisége megváltozott.

Alapvető célkitűzés volt a bűncselekmények megelőzése:

- a) a lakosság vagyonvédelme (lakásbetörések, gépkocsifeltörések megelőzése),
- b) a gyermek- és ifjúságvédelem
- c) a kábítószer - fogyasztás visszaszorítása,
- d) a közlekedés biztonsága érdekében végezhető tájékoztató és nevelőmunka

A polgárőr szervezetek elhatárolták magukat az erőszak, az önbíráskodás, a másokat sértő provokatív magatartás, a felfegyverkezés és a félkatonai jellegű szervezeti és működési struktúrák, a politikai érdekeket szolgáló megnyilvánulások minden formájától.

Kidolgozásra került a polgárőr mozgalom koncepciója, amely alapját képezte az Országos Polgárőr Szövetség új alapszabályának és a polgárőr szervezetek első, 1998-ban megjelent működési szabályzatának.

1998 már a „polgárőrség oktatási éve”, amikor megkezdődött a polgárőrök egységes tematika alapján történő bűnmegelőzési felkészítése.

Az OPSZ 1999-et a lakosságot leginkább aggasztó közterületi bűnözés „megelőzési évének” nyilvánította.

Az országos, a megyei és fővárosi szövetségek, a települési egyesületek egyre több állami és önkormányzati szervezettel kötöttek együttműködési megállapodást. Folyamatosan bővültek a gazdasági szférától kapott támogatások. Ebben az időszakban vált a polgárőrség a Belügyminisztérium, a rendőrség, az önkormányzatok stratégiai szövetségesevé.

Minőségi változást jelentett, hogy az Országos Polgárőr Szövetség 2000. március 25-től a közrend és közlekedésbiztonság terén kiemelkedően közhasznú, a gyermek- és ifjúságvédelem valamint a környezetvédelem terén közhasznú tevékenységet folytat. A fentiekkel összhangban 2000. március elsejétől a polgárőr közfeladata teljesítése közben fokozott jogi védelemben részesül.

III. 2001-től napjainkig középtávú stratégiai feladattervek alapján alakul, szervezetileg megerősödik a minőségi, szituációs bűnmegelőzés feltételrendszere, amely gyakorlati tapasztalatok alapján bizonyítottan alkalmas a rendvédelmi szervek, az önkormányzatok bűnmegelőzési tevékenységének segítésére és a lakosság megrendült szubjektív biztonságérzetének helyreállítására, erősítésére.

A Nógrád Megyei Polgárőr Szövetség

Nógrád megyében az 1990-91 években alakultak az első önvédelmi egyesületek a polgárőrség elődei. A megyében lévő 6 rendőrkapitányság területén / Salgótarján, Balassagyarmat, Szécsény, Rétság, Pásztó, Bátorfyerenye / járási szinten működő egyesületekből tevődik össze a Megyei Szövetség.

A járások választott vezetői a járási koordinátorok. Tevékenységükkel segítik a megyei vezetőség és az elnök munkáját. A vezetőség tagja még a titkár és a gazdasági vezető.

Így hatékonyabb és közvetlen kapcsolattartás alakult ki a járások egyesületei között.

Nógrád megye településeinek száma 131, ebből a Nógrád Megyei Polgárőr Szövetség jelenlegi állása szerint 92 bejegyzett tagegyesületből áll. Összesen 110 településen működik polgárőrség a tagozatok figyelembevételével. A polgárőr igazolvánnyal rendelkezők száma 2707 fő, a lakosság 1,5 %-a. 2016-ban a megyei szolgálatok száma 400 ezer felett volt, és a rendőrséggel közös szolgálatok száma is meghaladta a 20 ezer órát.

Az egyesületek túlnyomó többségében a helyi polgármester is tagja a polgárőrségnek, és az önkormányzat a fő támogató.

A települések bűnmegelőzési koncepcióval rendelkeznek, melynek elkészítésében a polgárőrség jelentős szerepet vállalt, mivel a bűnmegelőzési pályázatok jelentős részénél a bűnmegelőzési koncepció melléklete már feltétele a pályázat beadásának.

A Nógrád Megyei Rendőr főkapitánysággal kiemelten jó kapcsolat alakult ki az elmúlt időszakban, és fő stratégiai partnerének tekinti a polgárőrséget.

A szolgálatok ellátását két rendszámfelismerő rendszer működtetése is segíti.

Nógrád megye különösen kedvező helyzetben van a bűnmegelőzés területén, mivel 1996 évben indult el a Nógrád Biztonságáért Program, mely az egész megyére meghatározó tevékenységet folytat ezen a területen a SZEM mozgalommal együtt.

A program az akkori elvárásoknak megfelelt, de mivel itt csak munkabizottságokra osztódott a tevékenység, és nem bejegyzett társaságként működtek, így az önálló pályázati lehetőségektől elestek.

A járássok megalakulásával már önálló pályázati lehetőségekhez is hozzá tudunk jutni.

A Közbiztonsági Egyeztető Fórumok megalakulása, melyben Elnökségi tagként vesz részt a Megyei Polgárőr Szövetség, a munkában jelentős előrelépést jelent.

Mivel a megye több települése is határos a szomszédos Szlovákiával, így az EU csatlakozást követően elkezdtuk kiépíteni a szlovák - magyar bűnmegelőzési kapcsolatfelvételt.

Ennek során már a balassagyarmati kistérség tagja lett négy szlovák település, ahol az önkormányzatok testület által jóváhagyott bűnmegelőzési koncepcióval rendelkeznek.

Több sikeres közös bűnmegelőzési konferenciát tartottunk, bevonva a szlovák belügyi vezetést is.

A környezetvédelmi együttműködés megkötése már megtörtént, így a környezetvédelmi feladatokat is fel tudjuk vállalni (illegális személtlerakás megelőzése, szemétyűjtési akciók).

Az iskolákkal a polgárőr pedagógusok bevonásával való közös közlekedési, drogrevenziós és bűnmegelőzési programok kidolgozása folyamatos, ebben az évben különös figyelmet fordítva azokra a helyekre, ahol még a működésen finomítani kell /egy iskola egy polgárőr mozgalom/.

A közterület-felügyelettel való együttműködés egész megyére való kiterjesztése esetén az illegális személtlerakások felszámolása és a környezetkárosítók kiszűrése is megtörténhet.

A polgárőrök és ifjú polgárőrök oktatását folyamatosan megoldjuk a rendőrség és a polgárőr pedagógusok segítségével, kiemelt figyelmet fordítva a közlekedési oktatásokra.

A drogrevenziós megelőzés céljából figyelemfelkeltő 24 órás NON-STOP labdarúgó mérkőzéseket szerveztünk a Balassagyarmati járásban, mely kilencedik alkalommal került megrendezésre 2016-ban. A szervezés hagyományá vált

a rendőrség, tűzoltóság, büntetés-végrehajtás, NAV, szlovák önkormányzatok közös szervezésében.

Az elmúlt évi rendezvény több száz résztvevővel és több száz néző előtt zajlott, jól sikerült .

Jövőbeni terveink között szerepel többek között azon térségekben, ahol még bejegyzett polgárőr szervezet nem működik, a polgármesterekkel és testületekkel való kapcsolatfelvétel és együttműködés megteremtése.

Célunk, hogy a polgárőrség vezető szerepet kapjon a bűnmegelőzési, drogprevenciós, közlekedési programokban, beleértve az iskolákat is az egy iskola egy polgárőr mozgalom keretében.

A pályázati lehetőségeket szeretnénk a jövőben is kihasználni, Már több egyesületünk rendelkezik gépkocsival, és a lefedettség lassan teljes lesz.

Jó kapcsolatot tartunk fenn a szomszédos Borsod-Heves megyei polgárőrökkel.

Nógrád Megyei Polgárőr Szövetség együttműködése a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitánysággal

A Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság - a Polgárőrségre stratégiai partnerként tekintve - a Nógrád Megyei Polgárőr Szövetséggel, a helyi rendőrkapitányságok a településeken létrehozott polgárőr egyesületekkel működnek együtt a közrend és közbiztonság megszilárdítása érdekében. A Nógrád Megyei Polgárőr Szövetségen belül járási szervezeti egységek működnek, illetve különülnek el, melyek területileg megegyeznek a rendőrkapitányságok illetékességi területével.

Az elmúlt években a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság vonatkozásában elmondható, hogy kiválóan együttműködve a polgárőrséggel végrehajtotta az együttműködési feladatait, amelynek során érvényre jutottak az együttműködési megállapodásban foglalt célok és feladatok.

Megyei és helyi szinten kapcsolattartók kerültek kijelölésre, akik a folyamatos információcseré útján biztosítják a szolgálatok összehangolását, valamint az egyéb közös tevékenységek megszervezését, melyet havonta értékelnek. A kialakított munkakapcsolat kiválóan működik. A vonatkozó jogszabályok mellett az éves cselekvési program alapján tartott módszertani foglalkozáson elhangzottak figyelembevételével történik a közös munka és feladatellátás.

Közös tevékenység, közös és önálló szolgálatok ellátásának helyzete

A polgárőrök bűnmegelőzési tevékenységbe történő bevonása a közös szolgálatok ellátása napi szintű, amely fokozottan megvalósul a bűnügyileg fertőzött, közbiztonságilag alulexponált területeken.

A szolgálatok összehangolását segíti az a kialakult gyakorlat, hogy a polgárőrök rendőr bevonása nélkül végrehajtott szolgálataikat is bejelentik a kapitányságok ügyeletére - illetve egyeztetik azok helyszíneit, időtartamát, résztvevők létszámát -, lehetőséget adva ezzel az erők és eszközök optimálisabb felhasználására. A rendőri szolgálatokkal egyidejű, önálló polgárőr szolgálatok az elvárások szerint kerülnek végrehajtásra.

A polgárőrökkel végrehajtott közös szolgálatok számának további fokozása érdekében a polgárőr egyesületek vezetőivel folyamatosan megtörténik a lehetőségek számbavétele. Együttműködési megbeszélések, egyeztetések kerültek végrehajtásra több helyi, illetve megyei polgárőr vezető közreműködésével. A polgárőr szervezetek vezetőit a járási egyeztető

fórumokra meghívtuk, területi és helyi szinten egyaránt állandó tagként szerepelnek az egyeztető fórumok munkájában.

A megyei és helyi rendőri szerveink aktívan segítik a polgárőrséget az egyesületek létrehozásának propagálásában, konkrét megalakításában, joganyagok átadásában, szolgálatsszervezéssel kapcsolatos adatközlésekben (pl. adott területre jellemző bűncselekmény típusok, fertőzött utcák, elkövetési tárgyak, időpontok, körözött személyek), közös értekezletek megtartásában, együttműködési megállapodások megkötésében, közös szolgálatok ellátásában. A Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság igyekszik – lehetőségei függvényében - minél több támogatást nyújtani a Polgárőrség számára, akár eszközök átadása, akár szakmai segítségnyújtás terén.

A közös szolgálatok mellett a polgárőr egyesületek az elmúlt időszakban különösen nagy segítséget nyújtottak a különböző rendezvénybiztosítási feladatok ellátásában.

Az elmúlt években valamennyi körözési, közbiztonsági feladatok végrehajtásába rendszeresen bevonták a polgárőröket.

Több esetben eltűnt személy kutatásában is segítettük a rendőrség munkáját a polgárőr mentő egyesületek segítségével. A megye polgárőrei számos alkalommal szolgáltattak rendőreink számára a bűnmegelőzés és bűnüldözés szempontjából releváns információkat, mellyel nagymértékben elősegítjük a munkát. A polgárőrök részt vállaltak a bűn- és baleset-megelőzési rendezvények lebonyolításában is. Több esetben általános iskolai bűnmegelőzési rendezvényen is részt vettek.

Egymás fórumain való részvétel kölcsönösnek és rendszeresnek mondható. A Nógrád Megyei Polgárőr Szövetség közgyűléseire rendszeresen meghívást kap a rendőri vezetés. Mind a rendőrség, mind pedig a polgárőrség részéről több alkalommal elismerések átadására is sor került a kiemelkedően teljesítő rendőrök és polgárőrök részére.

A polgárőrök képzésében, felkészítésében való közreműködés

A rendőr-főkapitányság, illetve rendőrkapitányságaink folyamatosan segítséget nyújtanak a polgárőrök felkészítésében. 2016. évben a Nógrád megyei polgárőr egyesületek kiválasztott tagjai részére speciális képzés, felkészítés megtartására került sor jogszabály-ismeret, közrendvédelmi, közlekedésrendészeti, baleset- és bűnmegelőzési, bűnügyi témakörökben. A képzések megrendezésére a Járások rendőrkapitányságain került sor, melynek célja a rendőrség és a polgárőrség együttműködésének, a közös feladatellátás eredményességének, illetve az önálló polgárőr szolgálatok hatékonyságának javítása volt. A felkészítésen a megyei polgárőr szövetség elnöke, elnökhelyettesei, a Járási Koordinátorok számos helyi polgárőr egyesület vezetője és képviselője, illetve a rendőrkapitányságok polgárőr együttműködési feladatokkal megbízott referensei vettek részt.

A résztvevő polgárőr egyesületek vezetői, képviselői, illetve a rendőrség szakterületi referensei, és előadói az együttműködés hatékonyabbá tétele érdekében egyaránt hasznosnak és eredményesnek találták a képzés megrendezését. A program zárásaként a jelenlévő polgárőrök oklevelet vehettek át a speciális felkészítésen való részvételért. A rendezvényről a helyi és az országos médiában is hírt adtunk.

Összességében megállapítható, hogy a polgárőr szervezetek és a teljes megyei rendőri állomány közös szolgálatellátása rendszeres, az együttműködési tevékenység kiválóan működik, az önálló és közös szolgálatok megfelelően összehangoltak, megítélésem szerint a kialakított rendszer változtatást nem igényel.

Az együttműködés értékelése folyamatos és rendszeres, mindkét fél nagyon jónak értékeli a közös feladatok végrehajtását. Megállapítható, hogy az együttműködés szorosabbra fűzése érdekében kitűzött célok - a közös szolgálatok számának növelése, valamint az információk átadásának fontossága – megvalósításra kerültek.

A jövőben továbbra is kiemelkedően fontos a kialakított kiváló együttműködés szinten tartása, a kormányzat által a polgárőrség részére biztosított többlettámogatás rendeltetésszerű felhasználásának elősegítése, a közös tevékenységbe történő bevonása, illetve az új lehetőségek folyamatos keresése, számbavétele.

További együttműködő szervezetek:

- Balassagyarmati BV Intézet,
- Önkormányzatok,
- Iskolák,
- Környezetvédelem,
- Katasztrófavédelem,
- Vadásztársaságok.
- Egyházak.

Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal:

A Katasztrófavédelmi Igazgatósággal az önkéntes tűzoltó tevékenységet is végző egyesületek vannak szorosabb kapcsolatban. A szolgálati órák száma 658 óra volt. Azon kívül a Karancs Polgárőr Mentőszervezet működik együtt és szükség szerint a Cserhát Mentőkutyás Egyesület is besegít eltűnt személyek keresésében. Az elmúlt évben több alkalommal segítettünk eltűnt személy sikeres megtalálásában.

Eltűnt személyek keresése 568 óra volt.

Balassagyarmati Börtön és Fegyházzal:

A Börtön és Fegyházzal 10 éve tartó együttműködés keretében az ifjúsági táborok szervezése és polgárőr túrák és tevékenységek népszerűsítésében vettünk részt. Rendezvényeink színvonalát emelve technikai eszközök bemutatásával a 24 órás foci kék lámpás rendezvénnyel egybekötve segítik tevékenységünket. A börtön parancsnoka polgárőr.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Megyei Igazgatósággal

Főleg hatósági tanút biztosítunk valamint a határ menti forgalomellenőrzések alkalmával járőrtársat biztosítunk a közös szolgálatok alkalmával.

A szolgálati órák száma 365 óra volt

Magyar Labdarúgó Szövetség Megyei Igazgatósággal:

Személyes kapcsolatot tartunk, és a biztonságra veszélyes mérkőzésekre polgárőröket biztosítunk. Két egyesület kapott anyagi támogatást az elmúlt évben, és az igazgató úr a 24 órás focigálára biztosította a labdákat.

Rendezvény biztosítások óraszám: 255.

Magyar Közút Zrt. Nógrád Megyei Igazgatósággal

Az együttműködési megállapodás szerint jelezzük a hiányzó jelzőtáblákat, úthibákat a kapcsolattartó személyeken keresztül.

A ráfordított órák száma 384 óra.

Megyei Közgyűlés Önkormányzatával, valamint az önkormányzatokkal a kapcsolat jól működik, több mint ötven polgárőr polgármesterünk van. A rendezvényeinken az Elnök úr vezetésével részt vesznek.

Egyházzal

A szabadidő hasznos eltöltésére több településen segít az egyház a polgárőr atyák segítségével. Kiemelten Nógrádmegyer, Nagylóc, Hollókő, Héhalom településeken. A határon átnyúló kapcsolatok alapján Ipolynyék katolikus püspöke is támogatásáról biztosította a polgárőrséget és megbeszélést tartottunk a hollókői és a nógrádmegyeri atyák részvételével Szlovákiában. Az ifjú polgárőrökkel való foglalkozás éves szinten 720 órát tett ki. 2017. májusában tervezzük megyei ifjú polgárőr napot a nógrádmegyeri plébánia és a templom udvarán.

Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Igazgatósággal

Karitatív tevékenységgel és a továbbképzések, elsősegélynyújtás gyakorlati oktatása alkalmával tartjuk a kapcsolatot. A megyei polgárőr napokon a katasztrófavédelemmel közös bemutatókon az elsősegélynyújtás alkalmazása a gyakorlatban baleseti helyszínen.

Iskolákkal:

Az Ifjú Polgárőr tevékenység vezetésével javarészt a polgárőr pedagógusok foglalkoznak, és szervezik a közös szolgálatok ellátását. A 2016-os évben már az egyház is segíti az ifjú polgárőröket a szabadidő hasznos eltöltésében.

Az ifjú polgárőrök nevelése és a különböző foglalkozások, oktatások, zebraszolgálatok / bűnmegelőzés, KRESZ, főző/ óraszám éves szinten 1064 óra.

Kisebbségi Önkormányzatokkal:

Egy hármas együttműködés keretében működünk együtt a kisebbségi polgárőr tagokon és a megyei RFK-n keresztül éves szinten értékelünk.

Együttműködések:

Megyei Rendőr-főkapitánysággal:

A hat járás területén működő egyesületek a rendőrséggel 21.070 óra közös szolgálatot láttak el. A kapcsolat kiválóan működik, az oktatások és havi konzultációk megtartásra kerülnek. A közös szolgálatok száma évről évre emelkedik, de ebben az évben a migrációs szolgálatok ellátása miatt több településen önállóan kellett megoldani a szolgálatok ellátását, mivel kevés rendőr tudott szolgálatot ellátni, így a polgárőrök önállóan végezték a szolgálatok ellátását. A kapitányságvezetők és a polgárőr referensek hozzáállása kiváló és a kapcsolat napi szintű. Az éértékeléseken a főkapitányság vezetői kiemelik a polgárőrséggel való kapcsolatot és nagyra értékelik a kiváló együttműködést. A munkát tárgyjutalmazással is elismerik, amit a megyei sajtóban is megjelentetnek.

A Nógrád Megyei Védelmi Bizottságban a Megyei Szövetség állandó meghívottként vesz részt a munkában.

A 2017 évben az elmúlt évekhez hasonlóan szeretnénk a bűnmegelőzési feladatokat ellátni a kiemelten veszélyeztetett települések területén bár Nógrád Megyében az átlag alatti a bűncselekmények száma.

Balassagyarmat, 2017. február. 6.

Tisztelettel:

Vass Miklós